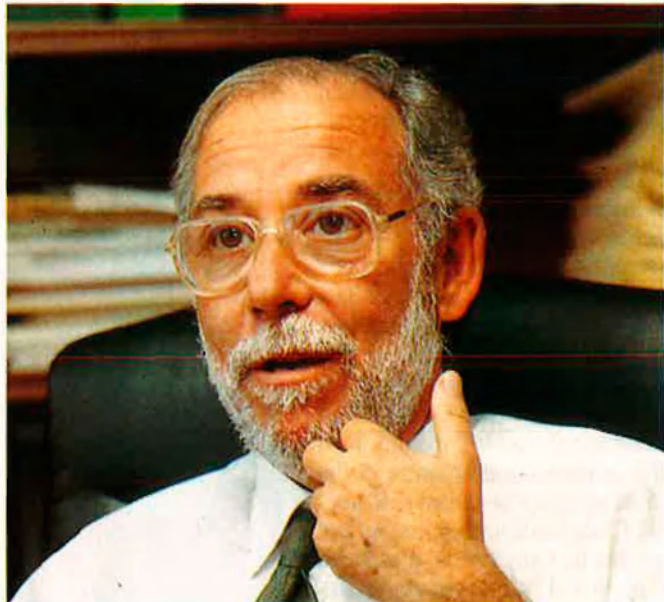

El socialisme balear cerca un líder

ARXIU / PERE BOTA

ARXIU / JOAN CELIÀ

Francesc Antich (esquerra) i Andreu Crespí, els dos candidats a les primàries del PSIB. L'assignatura pendent del partit és de trobar un líder que sigui capaç d'obtenir el mínim consens entre les famílies socialistes.

El PSIB-PSOE ha anunciat formalment els terminis per triar el candidat a president. Els aspirants són l'actual secretari general, Andreu Crespí, i el secretari general de Mallorca, Francesc Antich. Més que un candidat, però, es tracta de cercar un líder.

Els principals càrrecs orgànics del PSIB-PSOE van comparar el passat dimecres dia 25 davant la premsa per presentar públicament el que seran les primàries de Balears per elegir els candidats a les eleccions de 1999. La consigna socialista va ser clara: imatge d'unitat absoluta. Andreu Crespí, secretari general balear, Francesc Antich, secretari general insular de Mallorca, Joana Maria Barceló, secretària general insular de Menorca, i Vicenç Tur, secretari general insular d'Eivissa, explicaren com serà el procés d'elecció, però es negaren en rodó a parlar de candidats. Inútil esforç, perquè els periodistes únicament insistien a preguntar quins serien

els candidats. De fet, tothom ja sabia que els candidats serien Francesc Antich —que ja ho havia fet públic— i Andreu Crespí, que es negava a dir-ho públicament. Tan evident era que l'endemà de la conferència de premsa, Crespí en feia una altra per, a la fi, reconèixer que sí, que es presentava a les primàries. Seran, per tant, dues opcions per elegir un candidat a president del govern. Però no és només això. Avui per avui el PSIB-PSOE és a la recerca de quelcom més que un candidat. Cerca un líder, del qual n'està orfe des de fa més d'una dècada.

Crespí o Antich. El congrés del PSIB del juliol de 1997 es tancà

amb una candidatura de consens entre les famílies socialistes. Andreu Crespí va ser l'opció de la pau interna, essent elegit secretari general amb més del 90% dels vots dels delegats. Però ràpidament la pau que havia de significar Crespí es va veure que era només un miratge. Les tensions entre les famílies tot d'una tornaren a surar quan es començaren a prendre posicions enfront de les primàries, el sistema d'elecció de candidats que el congrés havia aprovat. Qui havia estat secretari general fins el congrés, Francesc Triay, deia que optaria a ser el candidat a president. Però el nou secretari general, Crespí, també es mostrà disposat a encapçalçar la llista. Els rumors parlaven d'u-

na tercera opció, la de la batlles-
sa de Calvià, Margarita Nájera,
actual presidenta del PSIB. Mol-
tes mirades també es dirigiren
cap a Francesc Antich, ara secre-
tari general insular de Mallorca,
un nom que ja abans del congrés
va sonar força com a possible as-
pirant a la secretaria general.

Des de principis d'any, Antich
va fer públic que ell sí que opta-
va al càrrec. Va ser el tret de sor-
tida. Ràpidament hi hagué movi-
ment entre les *famílies*, contactes
amb grups de militants i amb
Madrid per calibrar possibilitats.
Triay i Nájera semblen haver
perdut pes i se suposa que la bat-
llessa de Calvià ha arribat a al-
gun pacte amb l'actual secretari
general, Andreu Crespi, per donar-li suport. Crespi, mentres-
tant, ha aguantat tot el que ha po-
gut per fer pública la seva opció,
a l'espera de poder saber exacta-
ment amb quins suports compta-
va. Sembla que té el suport del
PSIB de Menorca i del d'Eivissa,
a més de Calvià (Nájera) a Ma-
llorca. Antich compta amb el su-
port majoritari de Mallorca, on,
lògicament, hi ha la majoria dels
militants. Però aquesta esquema-
tizació territorial dels suports no
significa cap determinisme quant
al resultat final, perquè triaran
els militants individualment. Per
això caldrà que els aspirants facin
la campanya oficial, formalment
entre el 19 i el 25 de juny. El dia
27 seran les primàries i els
primers dies de juliol es proclamarà
el candidat.

A pesar que els teòrics terminis
situen la campanya al mes de
juny, la realitat és que la batalla
ha començat, com ho demostra el
fet que no passaren ni 24 hores
des que Crespi digué que "ara no
toca" parlar de candidatures fins
la presentació de la seva opció.
A partir d'ara es podran començar
a veure les diferències entre els
dos pre-candidats, que, de moment,
semblen reduir-se a la decisió d'Antich
de fer del socialisme illenc "més PSIB
que no PSOE", és a dir, a intensificar-ne
l'autonomisme i a diferenciar-lo
tant com sigui possible del PSOE
estatal.

Quinze anys de derrotes

Felix Pons

1983. Fèlix Pons va ser el cap de llista del PSOE illenc a les primeres eleccions generals. Tot i empatar en diputats amb Alianza Popular, el pacte entre Gabriel Canellas i Jeroni Albertí (UM), fet per la intermediació del financer Carles March, l'envià a l'oposició. El 1985 va ser nomenat ministre i abandonà Balears.

Gabriel Canellas

Francesc Triay

1987. Les segones eleccions autonòmiques, enmig de l'onada victoriosa del socialisme espanyol, portaren el menorquí Francesc Triay a intentar derrotar qui ja era el líder indiscutit de la dreta balear, Gabriel Canellas. El PSIB va obtenir pitjors resultats que quatre anys abans i Canellas tornà a governar.

Gabriel Canellas

Francesc Obrador

1991. Les lluites internes ja eren evidents. La figura del batlle de Calvià, i antic secretari general de l'UGT, Francesc Obrador va ser el recanvi dins un PSIB despistat i que es veia venir la derrota. Els pitjors auguris es compliren. Obrador perdé i els seus companys el retiraren de portaveu durant la legislatura. Canellas continuava invicte.

Gabriel Canellas

Francesc Triay

1995. Enmig del generalitzat desencís socialista, Francesc Triay, que havia substituït de portaveu Obrador, accepta la ingrata tasca d'enfrontar-se novament a Canellas. Canellas era ferm i Triay feble, atesa la divisió interna del socialisme. La conclusió: a pesar de les acusacions de corrupció, Canellas obtingué la majoria absoluta.

Gabriel Canellas

Manca de lideratge. Passi el que passi, l'assignatura pendent del PSIB és trobar un líder que sigui capaç d'obtenir el mínim consens entre les *famílies* que mantenen una dura pugna des de fa més d'una dècada. De fet, des que Fèlix Pons, el líder natural acceptat per tothom, marxà a Madrid el 1985, el PSIB viu en una mena d'interinatge permanent. Pons va ser el secretari general de la Federació Socialista balear a principi dels vuitanta per posar pau, precisament, en les guerres internes. Va ser també indiscutit candidat a president a les primeres eleccions autonòmiques de 1983. Des de la seva marxa a Madrid per ser ministre (1985) i després president del

Congrés (1986-1996) el PSIB ha viscut orfe de líder. Cap de les direccions sorgides dels posteriors congressos celebrats ha aconseguit asserenar els ànims. Ni Josep Moll (secretari general entre 1984 i 1990) ni Joan March (secretari general entre 1990 i 1995), ni Francesc Triay (1995-1997) ho aconseguiren. La inestabilitat interna ha afectat greument les opcions electorals, amb un ball de *cartells* que ha afavorit sempre el PP. Ara, el PSIB cerca un candidat que, inevitablement, també haurà d'intentar ser el líder acceptat per la majoria. No serà gens fàcil, després de més de deu anys de guerra.

Miquel Payeras